

**Локални акциони план запошљавања
Општине Гацин Хан за 2022. годину (2021 - 2023)**

Јануар 2022. године

Локални акциони план запошљавања 2022. (2021 - 2023)

Садржај:

1.0 УВОД	3
2.0 АНАЛИЗА ЛОКАЛНЕ ЕКОНОМСКЕ СИТУАЦИЈЕ	4
3.0 СТАЊЕ И ТОКОВИ НА ТРЖИШТУ РАДА	6
3.1 Административни и географски положај	6
3.2 Геостратешки положај	7
3.3 Становништво, образовање и квалитет живота	8
3.4 Пољопривреда	11
3.5 Туризам	13
3.6 Сива економија	15
3.7 Анализа стања на тржишту рада	15
3.8 SWOT анализа – процена ризика и потенцијала тржишта рада	18
4.0 ЦИЉЕВИ И ПРИОРИТЕТИ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА	19
5.0 ИЗВЕШТАЈ О РЕАЛИЗАЦИЈИ ЛАПЗ ЗА 2021. ГОДИНУ	19
6.0 ПРОГРАМИ И МЕРЕ АКТИВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА	20
7.0 ПРОГРАМИ И МЕРЕ АКТИВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ГАЏИН ХАН	21
7.1 Јавни радови	21
7.2 Субвенције за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих	23
7.3 Подршка samozapošljavanju	25
7.4 Стручна пракса	25
8.0 СРЕДСТВА	26
9.0 ПРАЋЕЊЕ, ОЦЕНА И ИЗВЕШТАВАЊЕ О РЕАЛИЗАЦИЈИ ЛАПЗ	29

1.0 УВОД

Правни основ за утврђивање ЛАПЗ представља Закон о запошљавању и осигурању за случај незапослености (*"Службени гласник РС"*, бр. 36/09, 30/10 - др. закон, 88/10, 38/15 и 113/17) и Национална стратегија запошљавања за период 2021-2026. године (*"Службени гласник РС"*, број 37/2011).

Израда Локалног акционог плана запошљавања за 2022. годину (2021 – 2023) представља систематски приступ Општине Гацин Хан у решавању проблема незапослености.

Акциони план запошљавања базира се на Националном акционом плану запошљавања 2021 - 2023. године који је основни инструмент за спровођење Локалног акционог плана запошљавања за 2022. годину (2021 – 2023). Овим стратешким документом дефинисани су приоритетни циљеви запошљавања у наведеним годинама и утврђени програми и мере које ће се реализовати. Њиме се дефинишу приоритети и циљеви политике запошљавања од 2021. до 2023. године и утврђују програми и мере који ће се реализовати у овим годинама на територији Општине Гацин Хан, како би се достигли циљеви и постигло одрживо повећање запослености.

На овај начин општина жели да задржи број запослених лица и да створи услове за повећање броја нових радних места у овој и наредним годинама активном политиком економског развоја.

Стопа незапослености у нашој општини је алармантна. Због тога Локални акциони план запошљавања представља важан инструмент за решавање овог проблема.

Општи циљ политике запошљавања од 2021. до 2023. године је успостављен стабилан и одрживи раст запослености заснован на знању и достојанственом раду. Наведени циљ у складу је са основним стратешким циљем политике запошљавања утврђеним у Националној стратегији запошљавања за период 2021 – 2026. године. Приоритети ЛАПЗ за 2022. годину (2021 – 2023) првенствено су усмерени на улагање у људски капитал, подстицање социјалне инклузије на тржишту рада и отварање нових радних места. Ради постицања општег циља утврђени су следећи посебни циљеви:

1. Остварен раст квалитетне запослености кроз међусекторске мере усмерене на унапређење понуде рада и тражње за радом,
2. Унапређен положај незапослених лица на тржишту рада,
3. Унапређен институционални оквир за политику запошљавања.

Приоритети политике запошљавања произишли су из реалних потреба и део су стратешких опредељења и средњорочних циљева, тако да неће бити у потпуности реализовани у 2022. години. Ипак, неопходно је започети са реализацијом активности које се на њих односе како би се у наредним годинама достигли жељени резултати.

У мају 2009. године усвојена су два нова закона у области запошљавања, и то: Закон о запошљавању и осигурању за случај незапослености (*"Службени гласник РС"*, број 36/09, 88/2010, 38/15, 113/17-др. Закон и 113/17) и Закон о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инавидитетом (*"Службени гласник РС"*, број 36/09 и 32/2013).

Локални акциони план запошљавања 2022. (2021 - 2023)

Нови Закон о запошљавању и осигурању за случај незапослености усаглашен је са начелима и стандардима политике запошљавања Европске уније (ЕУ) и конвенцијама Међународне организације рада (МОР). Нови закон обезбеђује садржајан и флексибилан законски оквир за планирање и спровођење активне политике запошљавања, нарочито у адекватном регулисању смисла, улоге и садржине програма активне политике запошљавања, флексибилно дефинисаним мерама активне политике запошљавања, увођењу обавезних индивидуалних планова запошљавања (осим у ограниченом изузетку), регулисању носилаца послова запошљавања, дефинисању акта којим се уређује планирани учинак Националне службе за запошљавање, као и успостављање система за праћење и оцену активне политике запошљавања.

У изради овог документа учествовао је Савет за запошљавање Општине Гацин Хан и Радна група за израду локалног акционог плана за запошљавање у следећем саставу:

1. Милан Денић (Општина Гацин Хан, Кабинет председника општине)
2. Милена Живковић (Општина Гацин Хан, Председник савета за запошљавање)
3. Драгана Станковић (НСЗ филијала Ниш испостава Гацин Хан, Евидентичар)
4. Александар Ђорђевић (Општина Гацин Хан, Члан општинског већа)
5. Александар Ранђеловић, (Општина Гацин Хан, општинска управа, дипл. правник)

2.0 АНАЛИЗА ЛОКАЛНЕ ЕКОНОМСКЕ СИТУАЦИЈЕ

Економски развој Општине Гацин Хан првенствено је базиран на развоју МСП и предузетништва у области пољопривреде, туризма и прерађивачке делатности.

Иако подаци о уделу појединих сектора посматрано према броју запослених показују да је највећи број запослен у прерађивачкој индустрији (426 лица или 33,5 %). Број регистрованих сеоских газдинстава овде није узет у обзир. Такође није узет у обзир ни број власника самосталних занатских радњи, као и њихови запослени.

У 2020. години 42% од укупног броја запослених је радило као приватни предузетници или су били код њих запослени.

Структура сектора приватних предузетника показује да се они претежно баве услужним делатностима и да имају велику флексибилност ка тржишним променама.

На основу ових показатеља види се да, иако просечна бруто зарада показује номинални раст, када се упоређи са Републичким просеком показују се велике осцилације. Велики пад је био 2004. године када је са 62,51% она пала на свега 52,86%. Ово је била последица транзиције и приватизације појединих друштвених предузећа која је довела како до отпуштања радне снаге, а тиме и до смањења укупних зарада.

Међутим, разменом искустава са најразличитијим профилем интересних субјеката, постигнута је општа сагласност да су заправо природна добра којима располаже овај

Локални акциони план запошљавања 2022. (2021 - 2023)

простор главни адут око кога ће се догађати надолazeћи развојни и инвестицијски процес. Та природна добра до сада нису ни пољопривредно ни туристички вреднована нити значајније експлоатисана. То се није догодило мање због тржишних, а више због општих политичких ограничења у којима се општина нашла у последњих двадесетак година.

Не треба сметнути с ума ни чињеницу да се у последњих 10 година, када су се у Србији отворили озбиљнији инвестициони процеси на пољу пољопривреде и туризма, није појавио/појавили јаки субјекти с претензијама ширења и развоја значајније пољопривредне, туристичке и/или хотелске структуре у општини. Интерес постоји само на пољу некретнина, а с обзиром да су земљишта и некретнине још увек јефтине, дошло је до одређених мањих активности, које међутим не могу битије пореметити стабилност тржишта. Према томе, на овом подручју, као уосталом у Србији у целини, нема значајнијих МСПП, како у пољопривреди тако и у туризму, који би могли покренути развој овог подручја.

На подручју Општине Гацин Хан у 2021. години регистровано је 68 активних привредних друштава и 358 активних предузетника. У 2021. години је новосновано 4 а угашено је 3 предузетника. (Извор: РЗС 2021).

Годишњи просек регистроване запослености за 2020. годину у Општини Гацин Хан је 1270. Од тог броја је 26 регистрованих индивидуалних пољопривредника и 1244 запослених код правних лица и код лица која самостално обављају делатност. (Извор: РЗС 2020).

Укупно је 5 извозника на територији општине, док је вредност извоза на територији Општине Гацин Хан је 13.742.377,13 динара. (Извор: РЗС 2021.)

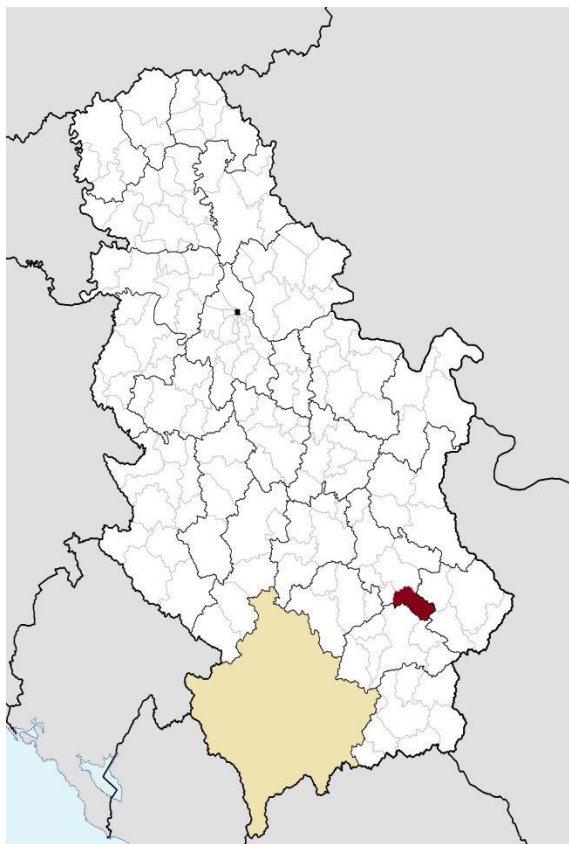
Од институционалне подршке сектору малих и средњих предузећа све присутне институције су републичког или регионалног карактера. Од значајних регионалних институција територију Општине Гацин Хан покривају следеће институције са седиштем у Нишу:

- Регионална агенција за развој МСП и предузетништва – ова агенција је део Републичке мреже за подршку сектору МСПП. Она пружа директне услуге МСПП сектору и то у следећим областима: информисање, консалтинг, едукација, промоција и др.
- Регионална привредна комора Ниш, која је део система комора Србије.

3.0 СТАЊЕ И ТОКОВИ НА ТРЖИШТУ РАДА

3.1 Административни и географски положај

Општина Гаџин Хан је општина Нишавског округа у Србији. На северу се граничи са општином Бела Паланка и градом Нишем, на југоистоку са општином Бабушница, на југу су општине Власотинце и Лесковац, а на западу са општином Доњевац. Општина заузима површину од 325 км² (од чега на пољопривредну површину отпада 18.201 ха, а на шумску 10.610 ха). Према последњем попису становништва из 2011. године у општини живи 8.357 становника. Општина Гаџин Хан обухвата 34 насељена места.

Слика 1: Географска карта Србије Хану са ознаком општине Гаџин Хан

Слика 2: Положај општине Гаџин у Нишавском округу

Подручје Општине Гаџин Хан припада простору југоисточне Србије, која припада централној зони Балканског полуострва коју је одредио Јован Цвијић још 1924. године. Област Општине Гаџин Хан лежи између Суве планине, Бабишке горе и Селичевике и највећим делом се поклапа са подручјем Општине Гаџин Хан.

Пошто је ограничено трима планинама и реком Јужном Моравом, подручје Општине Гаџин Хан има низине на само 200 м надморске висине, а поједини његови терени се подижу и до 1.810м надморске висине. Низијски део је незнатан, па се зато

Локални акциони план запошљавања 2022. (2021 - 2023)

може рећи да је Општина Гацин Хан брдско-планинско подручје, у коме се брежуљци смењују са брдима, а ова са планинским странама и гребенима.

Општина Гацин Хан има умерено-континенталну климу у нижој зони, док на Сувој планини и Бабичкој гори она задобија карактеристике субпланинске и планинске климе. У Горњем Заплању преовладава нешто оштрија умерено-континентална клима, док је у Доњем Заплању она нешто блажа. Дужина периода без мразева износи 230 дана у Нишу и околини, а то је највећи број дана у Србији по том критеријуму (изузев Неготина). Климатске карактеристике Заплања имају предност у виноградарској производњи и у производњи јагодичастог и коштуњавог воћа. Летњи месеци (јун, јул, август и септембар) су изразито топли што је повољна околност за производњу пољопривредних култура. Клима у Заплању погодна је за ратарске културе као и друге културе које траже сува и топла лета. Међутим, Заплање је по традицији и могућностима које пружа природа предодређен и за сточарство. Тако се будућност Заплања види у производњи здраве хране.

3.2 Геостратешки положај

Својом територијом Општина Гацин Хан излази у Поморавље, на реку Јужну Мораву и на аутопут Ниш – Скопље, тј. главни крак КОРИДОРА X. На северу излази на пут Е-80 (Европски пут међународне класе А) који је повезује са градом Нишем на западу, а са Бугарском и Турском на истоку. На југо-истоку је повезана са Бабушницом и Власотинцем, државним путем 224 II А реда. Преко територије општине пролазе два државна путна правца II А реда 224 и 225 и један државни путни правац II Б реда 437. Локална путна мрежа је недовољно развијена, али је у последње време забележен тренд изградње локалне путне мреже у насељима Топоница, Гркиња, Тасковићи и до Калетинца. Последњих година захваљујући Министарству инфраструктуре и предузећу Путеви Србије, извршена је обнова и санација путне инфраструктуре надржавним путним правцима II А реда.

Локални акциони план запошљавања 2022. (2021 - 2023)

3.3 Становништво, образовање и квалитет живота

Општина Гацин Хан обухвата 34 насељена места. Насељена места Општине Гацин Хан су дата посредством следеће табеле:

Насељено место	Укупно пописана лица	Укупан број становника	Лица у иностранству	Укупан број домаћинства
1. Велики Вртоп	225	218	-	109
2. Велики Крчимир	335	333	3	179
3. Виландрица	149	148	3	59
4. Гаре	39	39	-	24
5. Гацин Хан	1263	1209	23	468
6. Горње Влаче	128	95	-	59
7. Горње Драговље	346	327	3	167
8. Горњи Барбеш	451	408	-	190
9. Горњи Душник	200	165	4	83
10. Гркиња	677	649	6	263
11. Доње Драговље	391	391	-	163
12. Доњи Барбеш	169	169	-	93
13. Доњи Душник	538	517	15	185
14. Дуга Пољана	66	25	-	18
15. Дукат	208	197	-	76
16. Јагличје	56	56	-	37
17. Калетинац	60	60	-	33
18. Копривница	59	59	-	32
19. Краставче	101	98	3	56

Локални акциони план запошљавања 2022. (2021 - 2023)

20. Личје	271	269	-	146
21. Мали Вртоп	130	122	-	61
22. Мали Крчимир	195	195	-	75
23. Марина Кутина	302	300	3	133
24. Миљковац	35	35	-	17
25. Ново Село	25	25	-	16
26. Овсињинац	148	148	-	73
27. Равна Дубрава	315	294	3	142
28. Семче	232	226	3	103
29. Сопотница	179	179	-	78
30. Тасковићи	365	297	4	134
31. Топоница	882	874	5	256
32. Ћелије	44	44	-	25
33. Чагровац,	129	129	-	70
34. Шебет	57	57	-	27
Општина	8770	8357	78	3642
Гаџин Хан				

Извор: Попис становништва 2011. године

Општина Гаџин Хан је једна од једанаест општина Нишавског управног округа. Подручје општине има 34 насеља, у којима према попису становништва из **2011. године, живи 8.357 становника**. По попису 2002. године број становника је био 10.667, а 1991. године 12.990 становника.

Као што је већ истакнуто, Општина Гаџин Хан има велики проблем са одливом становништва са једне стране, односно са великим бројем старачких домаћинстава са друге стране.

Подаци о учешћу радног континента у укупном становништву показују тенденцију пада, односно да на територији општине има све мање радно способног становништва. Миграције се више не односе само на село-град, већ се становништво иселава у веће административне и економски развијене центре.

Локални акциони план запошљавања 2022. (2021 - 2023)

Општина Гацин Хан се убраја у *старе* општине с обзиром да више од половине становника, односно 56% припада старосним групама од 50 и више година. Природни прираштај у 2019. години, према подацима РЗС, је негативан и на 1.000 становника износи -26 %, док контингент становништва до 20 година чини свега 16,7 % укупног становништва.

Становништво према националној припадности

	Укупно	Срби	Бугари	Југословени	Македонци	Муслимани	Роми	Руси	Русини	Словенци	Украјинци	Хрвати	Црногорци	Не желе да се изјасне	Непознато
Укупно	8389	7972	3	2	3	1	260	3	1	1	1	4	3	100	35
Мушкарци	4288	4098	1	2			123	1				1		47	15
Жене	4101	3874	2		3	1	137	2	1	1	1	3	3	53	10

*Извор: Републички завод за статистику, Попис 2011. године

Образовна структура је такође изузетно лоша и неопходно је подстицати више и високо образовање становника Општине Гацин Хан.

Становништво старо 15 и више година, према школској спреми и полу

	Број становника	Без шк. спреме	Непотпуно осн. обр.	Осн. обр.	Средње обр.	Више обр.	Висок обр.	Непознато
ук	7647	670	2072	1865	2696	190	130	24
м	3914	87	821	1061	1715	138	85	7
ж	3733	583	1251	804	981	52	45	17

*Извор: Републички завод за статистику, Попис 2011. године

Према попису из 2011. године видимо да највише има становника са средњим образовањем, а најмање има становника са високим образовањем. Неусклађеност образовне структуре са напорима општине за развој сектора МСПП и непостојање средње школе на територији општине су отежавајући фактори за унапређење квалитета живота у Општини Гацин Хан.

Локални акциони план запошљавања 2022. (2021 - 2023)

	Становништво са				Учешће становништва са		
	Укупно	средњом школом	вишом школом	високом школом	средњом школом (%)	вишом школом (%)	високом школом (%)
Република Србија	7.186.862	74.226	18.393	50.501	34,63	3,80	5,49
Нишавски округ	368.088	47.624	3.809	11.452	32,83	3,84	6,06
Општина Гацин Хан	8.357	2.696	190	130	32,26	2,27	1,56

Извор: Попис становништва 2011

У претходној табели видимо да је проценат становништва са средњом школом у Општини Гацин Хан приближно једнак проценту становништва са средњом школом у Нишавском округу и у Републици Србији, док је проценат становништва са вишом школом нешто мањи у односу на Нишавски округ и на РС. С друге стране, запажамо да је процентуално, далеко мање становника са високом школом у односу на Републички просек, а још је мање у односу на Нишавски округ.

3.4 Пољопривреда

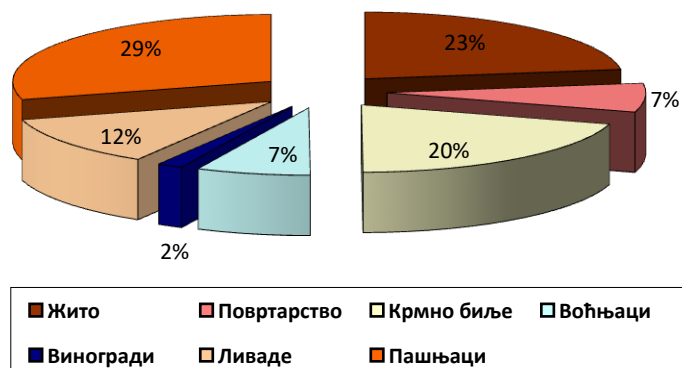
Подручје Општине Гацин Хан према квалитету земљишта и климатских услова погодно је за развој пољопривреде, а посебно за гајење јагодичастог воћа (јагода, малина, купина и вишања), кукуруза, а посебне услове има за развој сточарства, јер је 37,2% укупног пољопривредног земљишта под ливадама и пашњацима. Значајно је напоменути да је Сува планина, која већинским делом припада подручју Општине Гацин Хан, имала највећи број оваца у старој Југославији.

Укупна површина територије Општине Гацин Хан износи 325 км² од чега на пољопривредну површину отпада 18.201 ха, а на шумску 10.610 ха. По подацима Републичког завода за статистику општина располаже са 17.577 ха коришћених пољопривредних површина (пољопривредна друштва, задруге и породична газдинства). Од овог броја хектара у породичним газдинствима је 14.816 ха, односно 84,30 % од укупно коришћених пољопривредних површина.

Локални акциони план запошљавања 2022. (2021 - 2023)

Структура коришћења пољопривредног земљишта

	Жито	Повртарство	Крмно биље	Воћњаци	Виногради	Ливаде	Пашњаци
ха	3.837	1.168	3.419	1.200	270	2.029	4.959

Као што се из предходне табеле и графика види, највећи део пољопривредног земљишта се користи као пашњаци и за узгој жита, а затим за крмно биље.

Већ на основу структуре коришћења земљишта јасно је да је сточарство доминантна пољопривредна делатност у Општини Гаџин Хан.

Сточарство је веома важна област пољопривреде, из које се добијају високо квалитетне животне намирнице и други производи, који представљају важне сировине за већи број индустријских грана и домаћу радиност (месо, млеко, јаја, маст, мед, сировине за индустрију одеће и обуће, вуна, кожа, крзно, перје итд.). С друге стране, из сточарства се као споредни производ у биљну производњу враћа стајњак, веома битно средство за одржавање структуре и плодности земљишта. Што се сточарства тиче у Општини Гаџин Хан подаци показују да је општина која је некада била лидер у сточарској производњи на републичком нивоу сада не може да достигне ни просек округа.

	Број говеда (на 100 ха пољ.пов.)	Број свиња (на 100 ха пољ.пов.)	Број оваца (на 100 ха пољ.пов.)
Република Србија	22	76	32
Нишавски округ	16	55	18
Општина Гаџин Хан	14	27	9

Упркос чињеници што је територија Општине Гаџин Хан првенствено погодна за сточарску и пољопривредну производњу, укупан број регистрованих индивидуалних пољопривредника у 2020. години је 26, односно 2,05 % у односу на укупан проценат запослених, док је укупан број регистрованих пољопривредних газдинстава око 1500. Ово је веома мали број регистрованих индивидуалних пољопривредника у односу на тежњу и стратешке циљеве општине.

Општинско веће општине Гаџин Хан је 29.09.2021. године усвојило Програм подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за Општину Гаџин Хан за 2021. годину. Овај Програм подршке се односи на мере директних плаћања (вештачко осемењавање) и мере руралног развоја у укупном износу од 6.500.000,00 динара. Надамо се, да ће се број регистрованих индивидуалних пољопривредника повећавати у наредном периоду.

3.5 Туризам

До 1979. године туризам није уопште помињан као делатност, а у последњих 20-так година Заплање је као туристичка дестинација била углавном изван домаће и међународне конкуренције, о чему сведоче данашњи више него скромни резултати туристичке индустрије. У исто време догодиле су се велике промене на домаћем светском туристичком тржишту које су такође заобиле Србију а посебно Заплање, јер нису прилагодиле своју туристичку понуду савременим трендовима у туризму. Стога је у Општини Гаџин Хан нужно драматично побољшање конкурентности туристичке понуде, а у складу са жељеним позиционирањем на туристичком тржишту. Унапређење конкурентности понуде може се брже остварити на подручјима Заплања где постоје базични производи и где је могуће да се брзо постигне сагласност јавног и приватног сектора о моделима, стратегијама и ризицима реструктурисања и репозиционирања наслеђене ситуације.

Промоцију туристичких потенцијала Општине Гаџин Хан, израду Програма развоја туризма ове општине, као и организацију спортских и културних манифестација обавља Туристичка организација Општине Гаџин Хан која је основана 2008. године.

У Општини Гаџин Хан главни видови туризма у развоју су: здравствени, рекреативни, ловни, културно манифестациони, излетнички, омладински, дечији, спортски и сеоски туризам. Туристичка понуда Општине Гаџин Хан обухвата Специјални резерват природе Сува планина, извориште "Врело" у насељу Горњи Душник и планински гребен Трема, старе воденице у Горњем Душнику, многобројне цркве и манастире на Сувој планини, од којих је најстарија црква Светог Вазнесења у Великом Крчмиру, старе ханове у селу Личје и још много тога.

Сваке године, последње недеље фебруара, организује се манифестација "Зимски успон на Трем", у оквиру које стотине планинара прелази преко 20 км, како би се попело на највиши врх Суве планине, Трем.

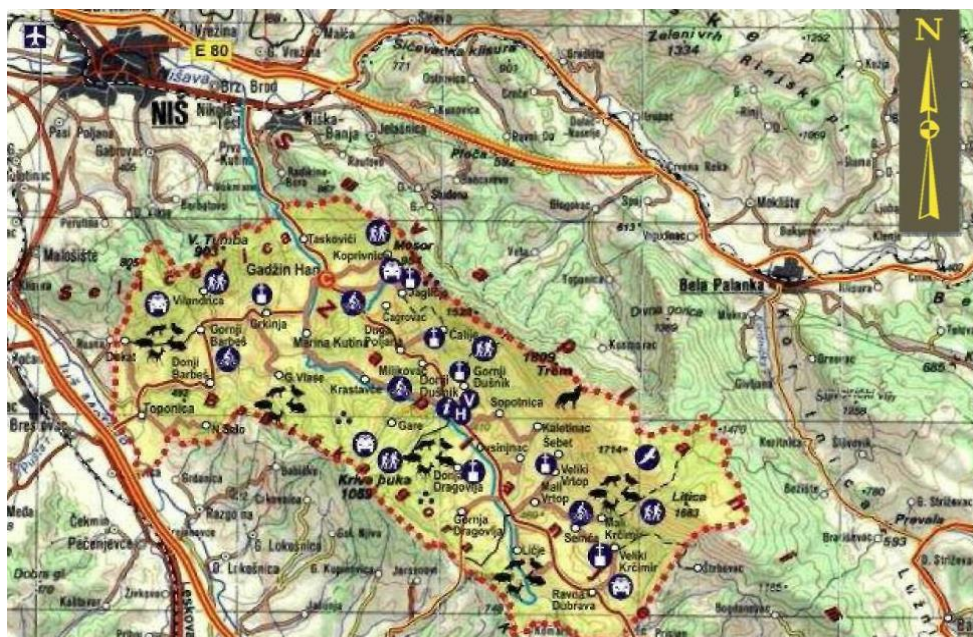
Локални акциони план запошљавања 2022. (2021 - 2023)

Бројни су археолошки локалитети у Општини Гаџин Хан. Најстарији археолошки налази у Запању указују на постојање насебина у периоду праисторије. У околини манастира Свети Никола у селу Миљковац пронађена је праисторијска бронзана секира, која се данас чува у Народном музеју у Београду. У селу Доњи Душник пронађене су две бронзане дршке украшене људским фигурама, које потичу из 2. или 3. века. Остаци римске тврђаве се налазе изнад села Ћелије, за коју се претпоставља да је била повезана подземним тунелима све до села Миљковац. Остаци римских грађевина се могу пронаћи и на Бабичкој гори и Селичевици. Село Краставче се некада звало Железник, по чему се претпоставља да се овде налазила римска топионица гвожђа; данашњи назив село је добило у време Турака по огромном краставцу, који је био тежак 12 ока (око 15 кг).

Наизглед широком потенцијалу овог региона, у 2020. години 17 људи је било запослено у области услуге, смештаја и исхране. Овај број нас упозорава на недовољну развијеност туризма у Општини Гаџин Хан.

Из приказаног туристичког промета може се закључити да је низак број евидентираних туристичких долазака и ноћења повезан са неразвијеним и недовољним бројем смештајних капацитета, као и ниским коришћењем капацитета, али и неадекватном обрадом тржишта.

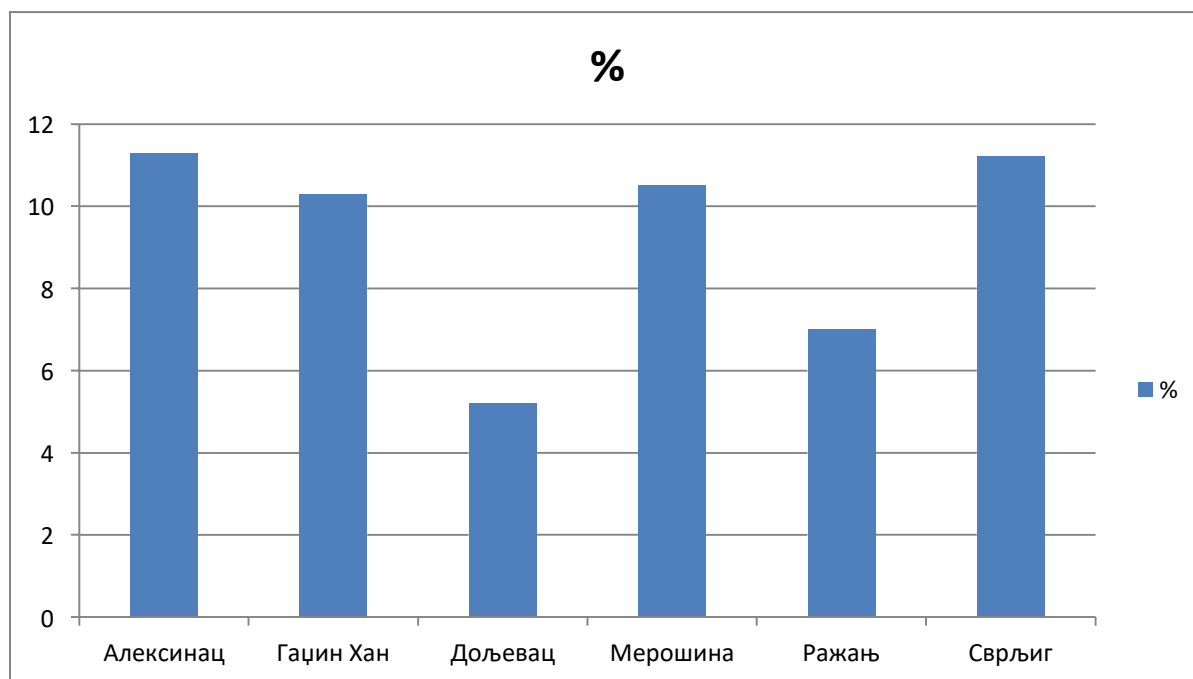
Карта: Туристичке атракције на простору туристичке дестинације „Запање“

3.6 Сива економија

Рад у сивој економији у РС повезује се са ниским зарадама, сиромаштвом и угроженошћу. Код послодаваца који послују у сивој економији највише се запошљавају на радним местима помоћне и неквалификоване радне снаге. Стопа рада на црно код младих креће се око 55%, углавном због недостатка посла у формалној економији. Рад на црно који је распрострањен међу младима опада са вишим старосним добом и стицањем радног искуства, а не често због обезбеђења голе егзистенције породице укључење у овакав посао не подразумева степен образовања.

3.7 Анализа стања на тржишту рада

Графикон: Процент незапослених лица у односу на тренутни број становника по општинама Нишког округа осим града Ниша у децембру 2021. године

Извор: Национална служба за запошљавање

У односу на општине Нишког округа осим града Ниша, за Општину Гаџин Хан, примећујемо пад процента незапослених у односу на тренутни број становника са 14% у 2020. години на 10,3% у 2021. години, што је условљено како активним мерама запошљавања које општина спроводи, тако и смањењем броја становника што је дугогодишњи тренд општине. Најмању незапосленост и даље има Општина Дољевац 5,25%.

Локални акциони план запошљавања 2022. (2021 - 2023)

Незапослени по полу и степену стручне спреме у месецу марту 2021. године

Степен стручне спреме	Број незапослених	
	укупно	Жене
I	351	163
II	28	14
III	358	139
IV	227	114
V	9	2
VI-1	9	4
VI-2	11	6
VII-1	27	12
VII-2	0	0
VIII	0	0
укупно	1020	454

Извор: Национална служба за запошљавање

На територији Општине Гацин Хан у марту 2021. године регистровано је 1020 незапослених лица на тржишту рада, од тога 454 жена и 566 мушкараца. Највише има нискоквалификованих лица и лица са средњим стручним образовањем и то: првим - 351, трећим - 358 и четвртим - 227 степеном стручне спреме. То нам указује да је због промена на тржишту рада, већини становништва потребна додатна обука како би ова лица стекла додатна знања и вештине, и тиме би повећала своје шансе за запослење. Усавршавање кроз цео живот је постало неопходно, те је потребно да се покрене сарадња са установама које се баве преквалификацијом и доквалификацијом како би незапослени повећали шансе за своје запослење.

Преглед броја незапослених лица по полу и годинама старости у месецу марту 2021. године

Године старости	Укупно	жене
15-19	33	16
20-24	78	39
25-29	78	40
30-34	81	47
35-39	93	45
40-44	87	42
45-49	129	64
50-54	139	65
55-59	167	63
60-64	135	33
65 и више година	0	0
укупно	1020	454

Локални акциони план запошљавања 2022. (2021 - 2023)

Незапослена лица према трајању незапослености у месецу марту 2021. године

Извор: Национална служба за запошљавање

Трајање незапослености	Укупно	жене
До 3 месеца	118	47
3 до 6 месеци	94	48
6 до 9 месеци	80	38
9 до 12 месеци	44	23
1 до 2 године	185	71
2 до 3 године	82	38
3 до 5 година	90	45
5 до 8 година	112	48
8 до 10 година	84	27
Преко 10 година	131	69
укупно	1020	454

Највише незапослених на тржишту рада према годинама старости има оних незапослених старости од 45 до 65 година - 570 односно 55,9% у односу на укупан број незапослених на територији Општине Гаџин Хан. На основу претходне табеле, закључујемо да су незапослени старији од 45 година у тежој ситуацији што се тиче тражења и налажења посла у односу на млађе генерације.

Незапослена лица по месецима и полу за 2021. годину

Месец 2021. године	Укупно	Жене
Март	1020	454
Април	1013	456
Мај		
Јун		
Јул	946	426
Август	922	420
Септембар	833	385
Октобар	795	360
Новембар	705	320
Децембар	667	293

Извор: Национална служба за запошљавање

Што се тиче незапослених инвалида који желе посредовање у запошљавању, на бироу рада у децембру 2021. године било их је петоро, од тога 3 мушкарца и 2 жене.

Локални акциони план запошљавања 2022. (2021 - 2023)

3.8 SWOT анализа – процена ризика и потенцијала тржишта рада

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
- Дobar геостратешки положај - Конкурентна цена радне снаге - Постојање Стратегије одрживог развоја општине - Постојање Савета за запошљавање - Постојање услова за развој органске производње као основе за развој прерађивачке индустрије - Општина је фискално конкурентна окружењу - Постојање великих површина слободног грађевинског земљишта за изградњу различитих објеката за потребе сектора МСПП - Реализације индустријске зоне – радне зоне „Север“ Гаџин Хан, радне зоне „Југ“ Гаџин Хан и радне зоне „Топоница“ Топоница	- Недостатак средства за инвестиције - Лоше стање привреде - Недовољна стимулација за отварање нових радних места - Демографско старење становништва - Неповољна образовна структура становништва - Непостојање адекватних институција и организација за обуку и едукацију предузетника - Непостојање филијале неке од банака - Разуђеност општине
ШАНСЕ	ПРЕТЋЕ
- Национални и интернационални програми за подршку развоју МСПП - Развој пољопривреде - Развој туризма - Поједностављење процедура за започињање приватног бизниса	- Одлив кадрова - Постојање конкурентнијих већих, развијенијих, суседних општина и градова Нишавског округа - Смањење броја радних места - Високи трошкови увођења нових технологија, високе стопе пореза и доприноса на плате

4.0 ЦИЉЕВИ И ПРИОРИТЕТИ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА

Подршка успостављању ефикасног, стабилног и одрживог тренда раста запослености, уз усклађивање политике запошљавања и институција тржишта рада са тековинама Европске уније (ЕУ), што представља основни циљ политике запошљавања, пружиће се кроз остваривање посебних циљева политике запошљавања од 2021. до 2026. године који су усмерени на:

- Остварен раст инклузивне и квалитетне запослености кроз координацију политике запошљавања са другим секторским политикама,
- Унапређен положај теже запошљивих категорија незапослених лица на тржишту рада
- Унапређен институционални оквир за политику запошљавања.

На одређивање конкретних приоритета за деловање у оквиру овако дефинисаних циљева утичу многобројни фактори, од којих су најзначајнији:

- стање на тржишту рада на основу показатеља Анкете о радној снази,
- идентификовани кључни изазови и препреке на странама тражње за радом и понуде рада,
- друге информације о текућим и очекиваним кретањима на тржишту рада које потичу од Националне службе за запошљавање, Републичког завода за статистику.

5.0 ИЗВЕШТАЈ О РЕАЛИЗАЦИЈИ ЛАПЗ ЗА 2021. ГОДИНУ

На основу потписаног Споразума и анекса споразума о уређивању међусобних права и обавеза у реализацији програма и мера активне политике запошљавања за 2021. годину, између Општине Гацин Хан и Националне службе за запошљавање, бр. 0306-101-19/2021, финансирани су програми и мере са следећом структуром:

1. Програм јавних радова у укупном износу од 3.000.000,00 динара, од чега су:

- 1.384.500,00 динара, средства из буџета Општине и
- 1.615.500,00 динара, средства из буџета РС - Националне службе за запошљавање.

ЕФЕКТИ:

Укупно утрошено средстава по закљученим уговорима: 2.968.730,40 динара. Реализација наведене мере је у току.

Ангажовано: 20 лица

2. Субвенције за samozapošljavanje у укупном износу од 1.250.000,00 динара, од чега су :

- 576.875,00 динара, средства из буџета општине и
- 673.125,00 динара, средства из буџета РС-Националне службе за запошљавање.

Локални акциони план запошљавања 2022. (2021 - 2023)

ЕФЕКТИ:

Укупно утрошено средстава: 1.250.000,00 динара. Реализација наведене мере је у току.

Ангажовано: 5 лица

3. Субвенције за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих у укупном износу од 1.650.000,00 динара, од чега су:

- 761.475,00 динара, средства из буџета општине и
- 888.525,00 динара, средства из буџета РС-Националне службе за запошљавање.

ЕФЕКТИ:

Укупно утрошено средстава: 1.650.000,00 динара.

Ангажовано: 6 лица.

4. Програм стручне праксе у укупном износу од 600.000,00 динара, од чега су:

- 277.150,00 динара средства из буџета Општине и
- 322.850,00 динара средства из буџета РС-Национална служба за запошљавање

ЕФЕКТИ:

Укупно утрошено средстава: 516.000,00 динара. Реализација наведене мере је у току.

Ангажовано: 4 лица

ЕФЕКТИ УКУПНЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ СПОРАЗУМА БР. 0306-101-19/2021:

Укупно утрошена средства за све програме и мере: 6.384.730,40 динара, Укупно ангажована лица по свим мерама: 35.

6.0 ПРОГРАМИ И МЕРЕ АКТИВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА

Програми и мере активне политике запошљавања утврђени Националним акционим планом запошљавања 2021 - 2023. године спроводити НСЗ, реализују се у складу са Законом о запошљавању и осигурању за случај незапослености, Законом о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом и правилима о контроли државне помоћи. Селекција лица са евиденције НСЗ за укључивање у мере активне политике запошљавања врши се у складу са Упутством о условима за укључивање незапосленог у мере активне политике запошљавања („Службени гласник РС”, број 105/18).

Програми и мере активне политике запошљавања који ће се у циљу подстицања запошљавања од 2021 - 2023. године реализовати су:

- 1. Посредовање у запошљавању и пружање подршке за запошљавање**
- 2. Професионална оријентација и саветовање о планирању каријере**
- 3. Мере активног тражења посла**
- 4. Додатно образовање и обука**
- 5. Субвенционисано запошљавање и самозапошљавање**
- 6. Јавни радови**
- 7. Мере активне политике запошљавања за особе са инвалидитетом које се запошљавају под посебним условима**

Локални акциони план запошљавања 2022. (2021 - 2023)

У складу са Законом о запошљавању и осигурању за случај незапослености у периоду од 2021. до 2023. године наставиће се са одобравањем учешћа у финансирању мера активне политике запошљавања из средстава опредељених за реализацију Акционог плана, и то следећих мера:

1. Стручна пракса;
2. Приправништво за младе са високим образовањем;
3. Приправништво за незапослене са средњим образовањем;
4. Стицање практичних знања;
5. Обука на захтев послодавца за незапослене;
6. Јавни радови;
7. Субвенција за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих – може се доделити за запошљавање незапослених лица из једне или више категорија теже запошљивих, а које су утврђене у складу са стањем и потребама локалног тржишта и наведене у локалном планском документу у области запошљавања;

8. Субвенција за самозапошљавање –одобрава се незапосленом лицу ради оснивањарадње, задруге или другог облика предузетништва као и за оснивање привредног друштва уколико оснивач заснива у њему радни однос, у делатностима дефинисаним у складу са потребама локалног економског развоја у локалном планском документу у области запошљавања.

Мере од 1. до 6. спроводе се према условима утврђеним у Националном акционом плану, док се мере 7. и 8. спроводе према условима утврђеним у локалном планском документу у области запошљавања.

Суфинансирање програма или мера активне политике запошљавања предвиђених локалним акционим плановима запошљавања средствима из републичког буџета (по захтеву аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе).

7.0 ПРОГРАМИ И МЕРЕ АКТИВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ГАЦИН ХАН

Мере активне политике запошљавања Општине Гацин Хан у 2022. години су:

- Јавни радови;
- Субвенције за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих;
- Подршка самозапошљавању;
- Стручна пракса;

7.1 Јавни радови

У 2022. години организоваће се јавни радови у области социјалне заштите и хуманитарног рада, одржавања и обнављања јавне инфраструктуре и одржавања и заштите животне средине и природе.

Локални акциони план запошљавања 2022. (2021 - 2023)

Јавни радови се организују у циљу радног ангажовања теже запошљивих незапослених лица и незапослених у стању социјалне потребе, ради очувања и унапређења радних способности незапослених, као и остваривања одређеног друштвеног интереса.

Јавни радови се организују на подручју оних јединица локалних самоуправа, које према степену развијености утврђеним у складу са посебним прописом Владе припадају:

- 1) трећој групи (у распону од 60% до 80% републичког просека) и
- 2) четвртој групи (степен развијености испод 60% републичког просека) и девастираним подручјима (степен развијености испод 50% републичког просека).

У програм јавних радова укључују се незапослена лица из следећих категорија:

1. радно способни корисници новчане социјалне помоћи;
2. Роми;
3. лица без завршене средње школе;
4. лица која посао траже дуже од 18 месеци;
5. особе са инвалидитетом.

Приоритет за укључивање у меру имају лица из наведених категорија која се први пут ангажују на јавним радовима.

На јавним радовима се радно ангажује најмање 5(пет) незапослених лица.

Послодавац који спроводи јавне радове закључује са незапосленим уговор о радном ангажовању у складу са прописима о раду и јавним конкурсом. Средства намењена за организовање јавних радова користе се за:

1) исплату накнаде за обављен посао лицима ангажованим на јавним радовима (по основу уговора о привременим и повременим пословима у висини до 22.000,00 динара на месечном нивоу за пун фонд радних часова, односно сразмерно времену радног ангажовања на месечном нивоу, која се увећава за припадајући порез и доприносе за обавезно социјално осигурање и која обухвата и трошкове доласка и одласка са рада);

2) накнаду трошкова спровођења јавних радова једнократно послодавцу у свим областима спровођења, у висини од:

- 1.000,00 динара по лицу за јавне радове који трају 1 месец;
- 1.500,00 динара по лицу за јавне радове који трају 2 месеца;
- 2.000,00 динара по лицу за јавне радове који трају 3 и 4 месеца;

3) накнаду трошкова обуке (у једнократном износу од 1.000,00 динара по ангажованом лицу које је завршило обуку), која се у зависности од врсте и сложености послова може организовати по интерном програму послодавца извођача јавног рада или програму образовне установе. По завршетку обуке лицу се издаје интерна потврда о стеченим компетенцијама или јавно призната исправа уколико је обуку реализовао ЈПОА.

Јавни радови се организују у области социјалне заштите и хуманитарног рада, одржавања и обнављања јавне инфраструктуре, одржавања и заштите животне средине и природе.

Право учествовања у поступку организовања јавних радова имају органи аутономне покрајине и органи јединица локалне самоуправе, јавне установе и јавна предузећа, привредна друштва, предузетници, задруге и удружења.

Јавни радови за особе са инвалидитетом

Јавни радови на којима се ангажују особе са инвалидитетом се могу организовати у свим јединицама локалне самоуправе, независно од степена развијености, у области социјалне заштите и хуманитарног рада, одржавања и обнављања јавне инфраструктуре, одржавања и заштите животне средине и природе и културе.

Јавни радови у које се укључују искључиво особе са инвалидитетом, могу бити одобрени за радно ангажовање најмање 3 (три) незапослене особе са инвалидитетом.

7.2 Субвенције за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих

Субвенција за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих подразумева финансијски подстицај, у једнократном износу, послодавцима из приватног сектора, за запошљавање незапослених лица и то:

1. млади до 30 година старости – без завршеног средњег образовања, млади у домском смештају, хранитељским породицама и старатељским породицама;
2. старији од 50 година;
3. Роми;
4. особе са инвалидитетом;
5. радно способни корисници новчане социјалне помоћи;
6. незапослени који се налазе на евиденцији незапослених дуже од 12 месеци;
7. жртве породичног насиља;
8. незапослене особе старије од 45 година са завршеном средњом школом;
9. Незапослене особе са стеченим основним образовањем;

и за остале категорије теже запошљивих лица које су наведене у Националном АПЗ 2021. - 2023. год. и ЛАПЗ-у Општине Гацин Хан за 2022. годину (2021 – 2023).

Теже запошљив незапослени јесте незапослени који због здравственог стања, недовољног или неодговарајућег образовања, социо-демографских карактеристика, регионалне или професионалне неусклађености понуде и тражње на тржишту рада, или других објективних околности теже налази запослење.

У складу са Законом о запошљавању и осигурању за случај незапослености Акциони план запошљавања садржи категорије теже запошљивих лица које имају приоритет у укључивању у мере активне политике запошљавања.

Категорије теже запошљивих незапослених лица су екстензивно постављене и обухватају велики број лица која се међусобно разликују према нивоу запошљивости који поседују, тако да је неопходно обезбедити да се у мере активне политике запошљавања укључују само они припадници ових категорија којима је таква подршка потребна у циљу интеграције на тржиште рада. Такође је веома важно одредити врсту потребне подршке у сваком појединачном случају. Због тога се укључивање у мере активне политике

Локални акциони план запошљавања 2022. (2021 - 2023)

запошљавања врши у складу са проценом запошљивости и индивидуалним планом запошљавања. На основу процене запошљивости одређује се ниво потребне подршке, а у индивидуалном плану запошљавања утврђују се конкретне активности и мере које лице које тражи посао и Национална служба за запошљавање треба да предузму у циљу повећања запошљивости и запошљавања лица.

Детаљном анализом локалног тржишта рада примећујемо да има највише незапослених особа старосне доби од 45 до 65 година, са средњим степеном образовања (III и IV степен стручног образовања). Њихов удео у укупном броју незапослених на територији Општине Гацин Хан је 55,9%. Такође, на локалном тржишту рада, многобројна је и група незапослених са основним образовањем (I степен образовања) и то 34,4% у односу на укупан број незапослених лица. С обзиром на сталне промене тржишта рада и на нефлексибилност људи ове старосне доби и овог степена стручне спреме, ова лица не теже ка стицању нових вештина за обављање другачијих послова у односу на оне за које су се школовали. Радна група за израду ЛАПЗа је утврдила да ове две групе незапослених лица на територији Општине Гацин Хан спадају у категорију теже запошљивих лица.

Висина субвенције за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих према степену развијености јединица локалне самоуправе утврђеним у складу са посебним прописом Владе износи:

1) за прву групу (изнад републичког просека) и другу групу (у распону од 80% до 100% републичког просека) – 200.000,00 динара по кориснику;

2) за трећу групу (у распону од 60% до 80% републичког просека) – 225.000,00 динара по кориснику;

3) за четврту групу (степен развијености испод 60% републичког просека) и за девастирана подручја (степен развијености испод 50% републичког просека) – 250.000,00 динара по кориснику.

Наведени износи субвенције за запошљавање следећих категорија теже запошљивих лица и то:

1. особе са инвалидитетом;
2. радно способни корисници новчане социјалне помоћи;
3. млади у домском смештају, хранитељским породицама и старатељским породицама;
4. жртве породичног насиља,

увећавају се за 20% тако да износе:

1) за прву групу (изнад републичког просека) и за другу групу (у распону од 80% до 100% републичког просека) – 240.000,00 динара по кориснику;

2) за трећу групу (у распону од 60% до 80% републичког просека) – 270.000,00 динара по кориснику;

3) за четврту групу (степен развијености испод 60% републичког просека) и за девастирана подручја (степен развијености испод 50% републичког просека) – 300.000,00 динара по кориснику.

Реализација се прати 12 месеци.

7.3 Подршка samozapošljavanju

Подршка samozapošljavanju обухвата стручну помоћ и средства у виду субвенције за samozapošljavanje.

Субвенција за samozapošljavanje намењена је незапосленима који се воде на евиденцији Националне службе за запошљавање и имају завршену обуку за развој предузетништва.

Стручна помоћ коју може да оствари незапослени који се samozapošljava састоји се од информативних и саветодавних услуга, обуке за развој предузетништва, као и подршке у првој години пословања која се реализује кроз менторинг програм и специјалистичке обуке у НСЗ, регионалним развојним агенцијама и др.

Средства за samozapošljavanje намењена су незапосленим лицима у виду субвенције, у једнократном износу од 300.000,00 динара по кориснику, односно од 330.000,00 динара по кориснику у случају samozapošljavanja особа са инвалидитетом, ради оснивања радње, задруге, или другог облика предузетништва, као и за оснивање привредног друштва уколико оснивач заснива у њему радни однос, у делатностима дефинисаним у складу са потребама локалног економског развоја у локалном планском документу у области запошљавања.

Право на субвенцију може се остварити и удруживањем више незапослених, оснивањем привредног друштва ради samozapošljavanja. Уколико се више незапослених удружи, у складу са Законом, свако лице појединачно подноси захтев за samozapošljavanje и остваривање права на субвенцију од 300.000,00 динара односно 330.000,00 динара у случају када су подносиоци

Реализација се прати 12 месеци.

7.4 Стручна пракса

Подразумева стручно оспособљавање за самосталан рад у струци, за које је стечено одговарајуће образовање, ради обављања приправничког стажа, односно стицања услова за полагање стручног испита кад је то законом, односно правилником предвиђено као посебан услов за самосталан рад у струци. Намењена је незапосленим лицима без радног искуства у струци, са најмање средњим образовањем и реализује се без заснивања радног односа. Приоритет за укључивање имају незапослене особе са инвалидитетом и Роми.

Стручна пракса се реализује код послодавца који припада приватном сектору (удео приватног капитала у власничкој структури 100%), док се највише до 40% од укупно планираних учесника може ангажовати у јавном сектору, по следећим приоритетима:

- 1) на пословима здравствених радника;
- 2) на пословима социјалне заштите;
- 3) на пословима образовања и васпитања;
- 4) на пословима правосуђа.

Локални акциони план запошљавања 2022. (2021 - 2023)

Изузетно на територији АП Косово и Метохија и девастираних подручја стручна пракса се реализује код послодавца који припада приватном или јавном сектору, при чему приватни сектор има приоритет.

Трајање стручне праксе утврђено је законом, односно правилником, а Национална служба за запошљавање исту финансира најдуже до 12 месеци.

Мера се реализује без заснивања радног односа.

Током трајања мере стручне праксе Национална служба за запошљавање ангажованим лицима на име новчане помоћи и трошкова превоза исплаћује средства у укупном месечном износу од:

- 22.000,00 динара за лица са трећим и четвртим нивоом квалификација;
- 24.000,00 динара за лица са шестим нивоом квалификација и/или 180 ЕСПБ;
- 27.000,00 динара за лица са најмање шестим нивоом квалификација и/или 240 ЕСПБ;

Национална служба за запошљавање врши и обрачун и уплату доприноса за случај повреде на раду и професионалне болести, у складу са законом.

Мере активне политике запошљавања Општине Гаџин Хан у 2022. години су:

- Јавни радови;
- Субвенције за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих;
- Подршка самозапошљавању;
- Стручна пракса;

Мере активне политике запошљавања Општине Гаџин Хан у 2023. години су:

- Стручна пракса;
- Приправништво за младе са високим образовањем;
- Приправништво за незапослене са средњим образовањем;
- Стицање практичних знања;
- Обука на захтев послодавца за незапослене;
- Јавни радови;
- Субвенција за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих;
- Субвенција за самозапошљавање;

8.0 СРЕДСТВА

Финансирање активне политике запошљавања обавља се из средстава буџета Општине Гаџин Хан, средстава поклона, донација, кредита и других извора. Потребна средства за реализацију програма и мера активне политике запошљавања за спровођење Локалног акционог плана запошљавања Општине Гаџин Хан 2022. године су обезбеђена буџетом Општине Гаџин Хан у износу од 3.000.000,00 динара за све три године трајања ЛАПЗа и средствима Националне службе за запошљавање.

Локални акциони план запошљавања 2022. (2021 - 2023)

Мере активне политике запошљавања у 2022. години: јавни радови, субвенције за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих, подршка самозапошљавању, стручна пракса финансираће се у сарадњи са Националном службом за запошљавање. За реализацију планираних програма и мера активне политике запошљавања користиће се сопствена средства Општине Гацин Хан предвиђена буџетом општине за текућу годину, као и средства из Републичког буџета. За сваку од мера су унапред предвиђена новчана средства, мада је могуће пребацивање новчаних средстава са мера које се неће реализовати у потпуности, на мере које ће се реализовати у ширем обиму.

Локални акциони план запошљавања 2022. (2021 - 2023)

ОПШТИ ЦИЉ: Успостављен стабилан и одрживи раст запослености заснован на знању и достојанственом раду				
Мере активне политике запошљавања				
Пројекат	Партнери	Финансијска средства	Износ по лицу	
Субвенције за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих Укупно: 1.800.000,00				
Подстицајни програми за запошљавање незапослених лица изкатегорије теже запошљивих (Роми, особе са инвалидитетом...)	НСЗ ЛС Савет за запошљавање	Извор финансирања, износ и проценат		250.000,00 динара по лицу 300.000,00 динара по лицу за особе са инвалидитетом, радно способнм корисником новчане социјалне помоћи, младих у домском смештају, хранитељским породицама и старатељским породицама и жртвама породичног насиља
		Општина	НСЗ	
		830.700,00	969.300,00	
		46,15%	53,85%	
Јавни радови Укупно: 3.000.000,00				
Јавни радови	НСЗ ЛС Савет за запошљавање	Извор финансирања, износ и проценат		22.000,00 динара по лицу 14.452,21 доприноси 2.000,00 спровођење 1.000,00 трошкови обуке по лицу
		Општина	НСЗ	
		1.384.500,00	1.615.500,00	
		46,15%	53,85%	
Стручна пракса Укупно: 700.000,00				
Програм приправника - Стручна пракса	НСЗ ЛС Савет за запошљавање	Извор финансирања, износ и проценат		27.000,00 дин. лице са најмање VI нив. квал. 240 ЕСПБ 24.000,00 дин. лице са најмање VI нив. квал. 180 ЕСПБ 22.000,00 дин. лице са III и IV нив.квал.
		Општина	НСЗ	
		323.300,00	376.700,00	
		46,15%	53,85%	
Субвенција за samozapoшљавање Укупно: 1.000.000,00				
Субвенција за samozapoшљавање	НСЗ ЛС Савет за запошљавање	Извор финансирања, износ и проценат		300.000,00 динара по незапосленом лицу 330.000,00 динара по лицу за незапослене особе са инвалидитетом
		Општина	НСЗ	
		461.500,00	538.500,00	
		46,15%	53,85%	

9.0 ПРАЋЕЊЕ, ОЦЕНА И ИЗВЕШТАВАЊЕ О РЕАЛИЗАЦИЈИ ЛАПЗ

Праћење, оцена и извештавање о реализацији ЛАПЗ су изузетно значајни јер од процеса праћења, оцене и извештавања, односно од одговора да ли су применом одређене мере постигнути очекивани ефекти, зависи да ли ће се и у будућности спроводити иста решења, или их је потребно мењати, односно да ли је и у којој мери потребно вршити корекције буџета ЈЛС у делу који се односи на локалну политику запошљавања. Праћење реализације ЛАПЗ, степен остварених резултата и ефективности спроведених мера, динамика реализације ЛАПЗ, праћења и извештавања и одговорности за реализацију наведеног процеса, као и јасни, релевантни и мерљиви показатељи успеха биће приказани кроз информације наведене у табели.

Мера/активност	Индикатор	Временски оквир 2021, 2022, 2023	Одговорност
Подношење захтева за учешће у суфинансирању програма или мера АПЗ	Потврда о подношењу	Април, Фебруар, Фебруар	ЈЛС
Одлука о учешћу у финансирању програма или мера АПЗ	Пријем обавештења	Мај, Март, Март	НСЗ
Потписивање споразума о сарадњи са НСЗ	Потписан споразум	Јун, Април, Април	ЈЛС и НСЗ
Расписивање јавних позива	Расписан јавни позив	Јул - Август, Мај - Јун, Мај - Јун,	ЈЛС и НСЗ (уз учешће ЈСЗ)
Укупан број лица по поднетим захтевима који су у поступку одлучивања (по мерама)	Број лица (по мерама)	Септембар, Јул, Јул	ЈЛС и НСЗ
Одлучивање по захтевима	Одобрени захтеви	Септембар, Јул, Јул	ЈЛС и НСЗ (уз учешће ЈСЗ)

Локални акциони план запошљавања 2022. (2021 - 2023)

Мера/активност	Индикатор	Временски оквир 2021, 2022, 2023	Одговорност
Укупно укључена лица у мере	Лица по мерама и циљним групама	Октобар - док трају мере, Август - док трају мере, Август - док трају мере,	ЈЛС и НСЗ (ЈСЗ)
укупан број лица која су завршила меру	Лица по мерама и циљним групама	По завршетку мере	ЈЛС и НСЗ (ЈСЗ)
ефекат мере на запошљавање (брuto ефекат)	Запослено лица по мерама и циљним групама	6 месеци по изласку из мере/уговорне обавезе	НСЗ (ЈСЗ)
Утрошак средстава	Утрошак средстава по мерама	Након реализације свих финансијских обавеза	ЈЛС и НСЗ